T004 A HÀM IV 210-Kinh Tỳ Kheo Ni Pháp Lạc-Phẩm Bô Đa Lợi

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

210. KINH TYØ-KHEO-NI PHAÙP LAÏC1

Toâi nghö nhö vaày: Moät thôøi Phaät du hoùa taïi nöôùc Xaù-veä, trong röøng Thaéng, vöôøn Caáp coâ ñoäc2. Baáy giôø coù baø Öu-baø-di Tì-xaù-khö3, ñeán choã Tyø-kheo-ni Phaùp Laïc4, cuùi ñaàu leâ döôùi chaân, roài lui ngoài moät beân, thöa raèng: “Baïch Ni sö5, toâi coù ñieàu muoán hoûi, mong Ni sö nghe cho chaêng?” Tyø-kheo-ni Phaùp Laïc ñaùp raèng: “Tì-xaù-khö, coù ñieàu gì xin cöù hoûi, sau khi nghe xong toâi seõ suy nghó.” Öu-baø-di Tì-xaù-khö lieàn hoûi: “Thöa Ni sö, töï thaân6, noùi laø töï thaân; vaäy theá naøo laø töï thaân? Tyø-kheo-ni Phaùp Laïc ñaùp: “Theá Toân noùi naêm thaïnh aám7. Töï thaân laø naêm thaïnh aám. Ñoù laø saéc thaïnh aám, laø thoï, töôûng, haønh, thöùc thaïnh aám. Ñoù laø naêm thaïnh aám ñöôïc Theá Toân noùi.” Öu-baø-di Tì-xaù-khö nghe xong khen raèng: “Hay thay! Hay thay! Baïch Ni sö.” Öu-baø-di Tì-xaù-khö nghe xong, hoan hyû phuïng haønh. Laïi hoûi: “Baïch Ni sö, sao goïi laø Töï thaân kieán8?” Tyø-kheo-ni Phaùp Laïc ñaùp: “Phaøm phu ngu si, khoâng ña vaên, khoâng gaëp thieän tri thöùc, khoâng bieát Thaùnh phaùp, khoâng cheá ngöï theo Thaùnh phaùp9, keû aáy thaáy saéc laø thaàn ngaõ, thaáy thaàn ngaõ coù saéc, thaáy trong thaàn ngaõ coù saéc, thaáy trong saéc coù thaàn ngaõ. Thaáy thoï, töôûng, haønh, thöùc laø ngaõ, thaáy ngaõ coù thöùc, thaáy trong ngaõ coù thöùc, thaáy trong thöùc coù ngaõ. Ñoù goïi laø thaân kieán.” Öu-baø-di Tì-xaù-khö nghe xong khen raèng: “Hay thay! Hay thay! Baïch Ni sö.” Öu-baø-di Tì-xaù-khö nghe xong, hoan hyû phuïng haønh. Laïi hoûi:

1.

Töông ñöông Paøli: M.44. Cuøôa-vedalla-suttaö.

2.

Baûn Paøli noùi taïi Raøjagaha, Veôuvana, Kalandakanivaøpa.

3.

Tì-xaù-khö Öu-baø-di Trong baûn Paøli: Visaøkho upaøsako,
nam cö só Visaøkha chöù khoâng phaûi nöõ cö só Visaøkha.

4.

Phaùp Laïc Tyø-kheo-ni Paøli: Dhammadinnaø bhikkhunì. Baø
ñöôïc xeáp vaøo haøng nhöõng Tyøkheo-ni coù taøi bieän thuyeát. Tröôùc kia baø laø vôï cuûa Visaøkha ôû Raøjigaha. Baûn chöõ Haùn coù theå nhaàm

Visaøkha naøy vôùi Visaøkaø, moät nöõ cö só hoä ñaïo nhieät thaønh ngang Caáp Coâ Ñoäc.

5.

Hieàn Thaùnh. Paøli: ayye, “baïch Thaùnh ni!”

6.

Töï thaân Paøli: sakkaøya, höõu thaân, hay “taùt-ca-da”.

7.

Nguõ thaïnh aám, hoaëc noùi laø nguõ thuû uaån. Paøli: paóca upaødaønakkhandhaø.

8.

Töï thaân kieán cuõng noùi laø höõu thaân kieán, hay taùt-ca-da taø kieán, coù hai möôi tröôøng hôïp. Paøli:

sakkaøya-diæææhi.

9.

Baát ngöï Thaùnh phaùp Paøli: ariyadhamme avinìto.

“Baïch Ni sö, sao goïi laø khoâng thaân kieán?” Tyø-kheo-ni Phaùp Laïc ñaùp: “Ña vaên Thaùnh ñeä töû, gaëp thieän tri thöùc, bieát Thaùnh phaùp, kheùo leùo cheá ngöï trong Thaùnh phaùp, keû aáy khoâng thaáy saéc laø thaàn ngaõ, khoâng thaáy thaàn ngaõ coù saéc, khoâng thaáy trong saéc coù thaàn ngaõ, khoâng thaáy trong thaàn ngaõ coù saéc. Khoâng thaáy thoï, töôûng, haønh, thöùc laø ngaõ, khoâng thaáy trong ngaõ coù thöùc, khoâng thaáy trong thöùc coù ngaõ. Ñoù goïi laø khoâng thaân kieán.” Öu-baø-di Tì-xaù-khö nghe xong khen raèng: “Hay thay! Hay thay! Baïch Ni sö.” Öu-baø-di Tì-xaù-khö khen xong, hoan hyû phuïng haønh. Laïi hoûi: “Baïch Ni sö, sao goïi laø dieät töï thaân?” Tyø-kheo-ni Phaùp Laïc ñaùp: “Saéc thaïnh aám bò ñoaïn tröø khoâng dö taøn, xaû, nhaû saïch, khoâng oâ nhieãm, dieät, tòch tònh. Thoï, töôûng, haønh, thöùc thaïnh aám ñoaïn tröø khoâng dö taøn, xaû, nhaû saïch, khoâng oâ nhieãm, dieät, tòch tònh. Ñoù laø töï thaân dieät.” Öu-baø-di Tì-xaù-khö nghe xong khen: “Hay thay! Hay thay! Baïch Ni sö.” Öu-baø-di Tì-xaù-khö khen xong hoan hyû phuïng haønh. Laïi hoûi: “Baïch Ni sö, aám noùi laø thaïnh aám, thaïnh aám noùi laø aám. AÁm töùc laø thaïnh aám, hay thaïnh aám töùc laø aám? AÁm khaùc vôùi thaïnh aám chaêng?” Tyø-kheo-ni Phaùp Laïc ñaùp: “Hoaëc aám töùc laø thaïnh aám. Hoaëc aám chaúng phaûi laø thaïnh aám. Sao goïi laø aám töùc laø thaïnh aám? Neáu saéc höõu laäu, ñöôïc chaáp thuû10; thoï, töôûng, haønh, thöùc höõu laäu, ñöôïc chaáp thuû, thì noùi aám töùc laø thaïnh aám. “Theá naøo noùi aám töùc chaúng phaûi laø thaïnh aám? Saéc voâ laäu, khoâng bò chaáp thuû, thì noùi aám chaúng phaûi laø thaïnh aám.” Öu-baø-di Tì-xaù-khö nghe xong khen raèng: “Hay thay! Hay thay! Baïch Ni sö.” Öu-baø-di Tì-xaù-khö nghe xong, hoan hyû phuïng haønh. Laïi hoûi: “Baïch Ni sö, theá naøo laø Thaùnh ñaïo taùm chi?” Tyø-kheo-ni Phaùp Laïc ñaùp: “Thaùnh ñaïo taùm chi laø töø chaùnh kieán ñeán chaùnh ñònh laø taùm. Ñoù goïi laø Thaùnh ñaïo taùm chi.” Öu-baø-di Tì-xaù-khö nghe xong khen raèng: “Hay thay! Hay thay! Baïch Ni sö.” Öu-baø-di Tì-xaù-khö khen xong hoan hyû phuïng haønh. Laïi hoûi raèng: “Baïch Ni sö, Thaùnh ñaïo taùm chi laø höõu vi chaêng?” Tyø-kheo-ni Phaùp Laïc ñaùp raèng: “Ñuùng vaäy, Thaùnh ñaïo taùm chi laø höõu vi.” Öu-baø-di Tì-xaù-khö nghe xong khen: “Hay thay! Hay thay! Baïch Ni sö.” Öu-baø-di Tì-xaù-khö khen xong hoan hyû phuïng haønh. Laïi hoûi: “Baïch Ni sö, coù bao nhieâu tuï?”

10. Haùn: höõu thoï

Tyø-kheo-ni Phaùp Laïc ñaùp: “Coù ba tuï laø giôùi tuï, ñònh tuï vaø tueä tuï.” Öu-baø-di Tì-xaù-khö nghe xong, khen raèng: “Hay thay! Hay thay! Baïch Ni sö.” Öu-baø-di Tì-xaù-khö khen xong hoan hyû phuïng haønh. Laïi hoûi: Baïch Ni sö, Thaùnh ñaïo taùm chi thaâu nhieáp ba tuï hay ba tuï thaâu nhieáp Thaùnh ñaïo taùm chi?” Tyø-kheo-ni Phaùp Laïc ñaùp: “Khoâng phaûi Thaùnh ñaïo taùm chi thaâu nhieáp ba tuï, nhöng ba tuï thaâu nhieáp Thaùnh ñaïo taùm chi. Chaùnh ngöõ, chaùnh nghieäp, chaùnh maïng, ba chi Thaùnh ñaïo naøy ñöôïc nhieáp veà Thaùnh giôùi tuï. Chaùnh nieäm, chaùnh ñònh, hai chi naøy ñöôïc thaâu nhieáp vaøo Thaùnh ñònh tuï. Chaùnh kieán, chaùnh chí, chaùnh phöông tieän, ba chi naøy thaân nhieáp vaøo Thaùnh tueä tuï. Ñoù laø noùi raèng khoâng phaûi Thaùnh ñaïo taùm chi ba tuï, nhöng ba tuï nhieáp Thaùnh ñaïo taùm chi.” Öu-baø-di Tì-xaù-khö nghe xong khen raèng: “Hay thay! Hay thay! Baïch Ni sö.” Öu-baø-di Tì-xaù-khö khen xong, hoan hyû phuïng haønh. Laïi thöa: “Baïch Ni sö, dieät laø höõu ñoái chaêng?” Tyø-kheo-ni Phaùp Laïc ñaùp: “Dieät laø voâ ñoái.” Öu-baø-di Tì-xaù-khö nghe xong khen: “Hay thay! Hay thay! Baïch Ni sö.” Öu-baø-di Tì-xaù-khö khen xong hoan hyû phuïng haønh, laïi hoûi raèng: “Baïch Ni sö, Sô thieàn coù bao nhieâu chi?” Tyø-kheo-ni Phaùp Laïc ñaùp: “Sô thieàn coù naêm chi laø giaùc, quaùn, hyû, laïc vaø nhaát taâm11. Ñoù laø naêm chi cuûa Sô thieàn.” Öu-baø-di Tì-xaù-khö nghe xong khen raèng: “Hay thay! Hay thay! Baïch Ni sö.” Öu-baø-di Tì-xaù-khö khen xong hoan hyû phuïng haønh. Laïi thöa: “Baïch Ni sö, sao goïi laø ñoaïn, sao goïi laø töôûng, sao goïi laø ñònh löïc, sao goïi laø ñònh coâng, sao goïi laø tu ñònh12?” Phaùp Laïc Tyø-kheo-ni ñaùp raèng: “Neáu coù thieän taâm thuaàn nhaát13 ñöôïc goïi laø ñònh. Boán nieäm xöù ñöôïc goïi laø ñònh töôûng. Boán chaùnh ñoaïn ñöôïc goïi laø ñònh löïc. Boán nhö yù tuùc ñöôïc goïi laø ñònh coâng. Neáu tu taäp caùc thieän phaùp naøy roài laïi thöôøng chuyeân tu taäp tinh caàn, ñoù goïi laø tu ñònh. Öu-baø-di Tì-xaù-khö nghe xong khen raèng: “Hay thay! Hay thay! Baïch Ni sö!” Öu-baø-di Tì-xaù-khö khen xong hoan hyû phuïng haønh. Laïi hoûi raèng: “Baïch Ni sö, coù bao nhieâu söï kieän maø sanh thaân sau khi cheát roài, thaân bò lieäng ngoaøi goø ñoáng nhö caây goã voâ tình?”

11. Giaùc, quaùn, hyû, laïc, nhaát taâm; hay taàm, töù, hyû, laïc, nhaát taâm hay taâm nhaát caûnh taùnh. Paøli: vitakka, vicaøra, pìti, sukha, cittekaggataø. 12. Ñoaïn, theo traû lôøi ñaây laø ñònh. Paøli: samaødhi (ñònh), samaødhinimittaø (ñònh töôùng), samaødhiparikkhaøra (ñònh löïc, ñònh coâng hay tö trôï, tö cuï cuûa ñònh), samaødhibhavana (ñònh tu, tu ñònh). 13. Ñaéc nhaát hay noùi laø taâm nhaát caûnh taùnh, hay taâm nhaát thuù taùnh. Paøli: ekaggataø.

Tyø-kheo-ni Phaùp Laïc ñaùp raèng: “Coù ba söï kieän khieán sanh thaân sau khi cheát, thaân bò lieäng ngoaøi goø ñoáng nhö caây goã voâ tình. Nhöõng gì laø ba? Moät laø tuoåi thoï, hai laø hôi aám, ba laø thöùc. Ñoù laø ba phaùp khieán sanh thaân sau khi cheát thaân bò lieäng ngoaøi goø ñoáng nhö caây goã voâ tình.” Öu-baø-di Tì-xaù-khö nghe xong, khen raèng: “Hay thay! Hay thay! Baïch Ni sö!” Öu-baø-di Tì-xaù-khö khen xong hoan hyû phuïng haønh. Laïi hoûi raèng: “Baïch Ni sö, moät ngöôøi cheát vaø nhaäp dieät taän ñònh khaùc nhau nhö theá naøo?” Tyø-kheo-ni Phaùp Laïc ñaùp raèng: “Cheát laø maïng ñaõ döùt, hôi aám lìa thaân, caùc caên baïi

hoaïi. Coøn Tyø-kheo nhaäp dieät taän ñònh thì tuoåi thoï chöa döùt, hôi aám cuõng khoâng lìa thaân, caùc caên khoâng baïi hoaïi. Ñoù laø söï khaùc bieät giöõa moät ngöôøi cheát vaø nhaäp dieät taän ñònh." Öu-baø-di Tì-xaù-khö nghe xong khen raèng: "Hay thay! Hay thay! Baïch Ni sö!" Öu-baø-di Tì-xaù-khö khen xong hoan hyû phuïng haønh. Laïi hoûi raèng: "Baïch Ni sö, moät ngöôøi dieät taän ñònh vaø moät ngöôøi nhaäp voâ töôûng ñònh khaùc nhau theá naøo?" Tyø-kheo-ni Phaùp Laïc ñaùp raèng: "Moät ngöôøi nhaäp dieät taän ñònh thì töôûng vaø tri14 ñeàu dieät coøn moät ngöôøi nhaäp voâ töôûng ñònh thì töôûng vaø tri khoâng dieät. Ñoù laø söï khaùc bieät giöõa moät ngöôøi nhaäp dieät taän ñònh vaø nhaäp voâ töôûng ñònh." Öu-baø-di Tì-xaù-khö nghe xong khen raèng: "Hay thay! Hay thay! Baïch Ni sö!" Öu-baø-di Tì-xaù-khö khen xong hoan hyû phuïng haønh. Laïi hoûi raèng: "Baïch Ni sö, moät ngöôøi töø dieät taän ñònh ra vaø töø voâ töôûng ñònh ra khaùc nhau nhö theá naøo?" Tyø-kheo-ni Phaùp Laïc ñaùp raèng: "Tyø-kheo töø dieät taän ñònh ra khoâng khôûi suy nghó naøy, 'Ta töø dieät taän ñònh ra'. Tyø- kheo khi töø voâ töôûng ñònh ra, khôûi yù nghó naøy, 'Ta laø höõu töôûng? Hay ta laø voâ töôûng?' Ñoù laø söï khaùc nhau giöõa moät ngöôøi töø dieät taän ñònh ra vaø töø voâ töôûng ñònh ra." Öu-baø-di Tì-xaù-khö nghe xong khen raèng: "Hay thay! Hay thay! Baïch Ni sö!" Öu-baø-di Tì-xaù-khö khen xong, hoan hyû phuïng haønh. Laïi hoûi: "Tyø-kheo khi nhaäp dieät taän ñònh coù khôûi yù nghó raèng, 'Ta nhaäp dieät taän ñònh khoâng'?" Phaùp laïc Tyø-kheo ñaùp: "Tyø-kheo khi nhaäp dieät taän ñònh khoâng khôûi yù nghó raèng, 'Ta nhaäp dieät taän ñònh,' nhöng do theo taâm thöùc ñaõ tu taäp töø tröôùc, y nhö vaäy maø tieán tôùi." Öu-baø-di Tì-xaù-khö nghe xong khen raèng: "Hay thay! Hay thay! Baïch Ni sö!" Öu-baø-di Tì-xaù-khö khen xong hoan hyû phuïng haønh. Laïi hoûi raèng: "Baïch Ni sö, tyø-kheo töø dieät taän ñònh ra coù khôûi yù nghó raèng, 'Ta töø dieät taän ñònh ra' hay khoâng?"

14. Töôûng tri hay töôûng vaø thoï. Paøli: saóóaø-vedayita.

Tyø-kheo-ni Phaùp Laïc ñaùp raèng: "Tyø-kheo khi töø dieät taän ñònh ra khoâng khôûi yù nghó, 'Ta töø dieät taän ñònh ra", nhöng bôûi thaân naøy vaø saùu xöù duyeân maïng caên, cho neân töø ñònh maø ra." Öu-baø-di Tì-xaù-khö nghe xong khen: "Hay thay! Hay thay! Baïch Ni sö!" Öu-baø-di Tì-xaù-khö khen xong hoan hyû phuïng haønh. Laïi hoûi raèng: "Baïch Ni sö, Tyø-kheo töø dieät taän ñònh ra, taâm laïc nhöõng gì? Thuù höôùng nhöõng gì? Vaø thuaän nhöõng gì?" Tyø-kheo-ni Phaùp Laïc ñaùp raèng: "Tyø-kheo töø dieät taän ñònh ra, taâm laïc ñoái vôùi vieãn ly, thuù höôùng vieãn ly vaø tuøy thuaän vieãn ly." Öu-baø-di Tì-xaù-khö nghe xong khen raèng: "Hay thay! Hay thay! Baïch Ni sö!" Öu-baø-di Tì-xaù-khö khen xong hoan hyû phuïng haønh. Laïi hoûi raèng: "Baïch Ni sö coù bao nhieâu thoï15?" Tyø-kheo-ni Phaùp Laïc ñaùp raèng: "Coù ba thoï, laø caûm thoï laïc, caûm thoï khoå, caûm thoï khoâng laïc khoâng khoå. Chuùng duyeân vaøo ñaâu maø coù? Duyeân vaøo xuùc16." Öu-baø-di Tì-xaù-khö nghe xong khen raèng: "Hay thay! Hay thay! Baïch Ni sö!" Öu-baø-di Tì-xaù-khö khen xong hoan hyû phuïng haønh laïi hoûi raèng: "Baïch Ni sö, theá naøo laø caûm thoï laïc? Theá naøo laø caûm thoï khoå, vaø theá naøo laø caûm thoï khoâng khoå khoâng laïc?" Tyø-kheo-ni Phaùp Laïc ñaùp raèng: "Neáu laïc ñöôïc

caûm xuùc bôûi laïc xuùc17 maø sanh, thaân vaø taâm caûm giaùc raát khoaùi laïc, thì thoï naøy goïi laø caûm thoï laïc. Neáu khoå ñöôïc caûm xuùc bôûi khoå xuùc maø sanh, thaân vaø taâm caûm thoï khoå, khoâng khoaùi laïc, thì thoï naøy goïi laø caûm thoï khoå. Neáu khoâng khoå khoâng laïc ñöôïc caûm xuùc bôûi xuùc khoâng khoå khoâng laïc maø sanh, thaân vaø taâm caûm thoï khoâng khoå khoâng laïc, khoâng phaûi khoaùi caûm hay khoâng khoaùi caûm, thì caûm thoï naøy goïi laø caûm giaùc khoâng laïc khoâng khoå." Öu-baø-di Tì-xaù-khö nghe xong khen raèng: "Hay thay! Hay thay! Baïch Ni sö!" Öu-baø-di Tì-xaù-khö khen xong hoan hyû phuïng haønh. Laïi hoûi raèng: "Baïch Ni sö, Ñoái vôùi caûm thoï laïc, theá naøo laø laïc? Theá naøo laø khoå? Theá naøo laø voâ thöôøng? Theá naøo laø tai hoaïn? Theá naøo laø söû? Ñoái vôùi caûm thoï khoå, theá naøo laø laïc, theá naøo laø khoå, theá naøo laø voâ thöôøng, theá naøo laø tai hoaïn, theá naøo laø söû? Ñoái vôùi caûm thoï khoâng khoå khoâng laïc, theá naøo laø laïc, theá naøo laø khoå, theá naøo laø voâ thöôøng, theá naøo laø tai hoaïn, theá naøo laø söû18?" Tyø-kheo-ni Phaùp Laïc ñaùp raèng: "Ñoái vôùi caûm thoï laïc, sanh laø laïc, truï laø laïc; bieán dòch laø khoå; voâ thöôøng töùc laø tai hoaïn, vaø duïc laø söû; ñoái vôùi caûm thoï khoå, sanh laø khoå, truï laø khoå, bieán dòch laø laïc, voâ

15.

Haùn: giaùc töùc thoï, hay caûm thoï. Paøli: vedanaø.

16.

Haùn: caùnh laïc Paøli: phassa.

17.

Laïc caùnh laïc sôû xuùc sanh

18.

Söû keát söû, hay tuøy mieân. Paøli: anusaya.

thöôøng töùc laø tai hoaïn, saân nhueá laø söû. Ñoái vôùi caûm thoï khoâng khoå khoâng laïc, khoå hay laïc khoâng ñöôïc bieát ñeán, voâ thöôøng töùc laø bieán dòch vaø voâ minh laø söû vaäy." Öu-baø-di Tì-xaù-khö nghe xong khen raèng: "Hay thay! Hay thay! Baïch Ni sö!" Öu-baø-di Tì-xaù-khö khen xong hoan hyû phuïng haønh. Laïi hoûi raèng: "Baïch Ni sö, phaûi chaêng taát caû caûm thoï laïc ñeàu laø duïc söû19? Taát caû caûm thoï khoå ñeàu laø nhueá söû20? Taát caû caûm thoï khoâng khoå khoâng laïc ñeàu laø voâ minh söû21?" Tyø-kheo-ni Phaùp Laïc ñaùp raèng: "Khoâng phaûi taát caû caûm thoï laïc ñeàu laø duïc söû, khoâng phaûi taát caû caûm thoï khoå ñeàu laø nhueá söû; khoâng phaûi taát caû caûm thoï khoâng khoå khoâng laïc ñeàu laø voâ minh söû. Vì sao caûm thoï laïc khoâng phaûi laø duïc söû? Neáu Tyø-kheo ly duïc, ly aùc baát thieän phaùp, coù giaùc coù quaùn, hyû laïc do ly duïc sanh, chöùng Sô thieàn, thaønh töïu an truï. Ñoù laø caûm thoï laïc khoâng phaûi laø duïc söû. Vì sao vaäy? Vì ñaõ ñoaïn duïc. Vì sao caûm thoï khoå khoâng phaûi laø nhueá söû? Nhö mong caàu voâ thöôïng giaûi thoaùt laïc, do söï nguyeän caàu canh caùnh maø sanh ra öu khoå. Ñoù laø caûm thoï khoå khoâng phaûi laø nhueá söû. Vì sao? Vì noù ñoaïn saân nhueá. Vì sao caûm thoï khoâng khoå khoâng laïc khoâng phaûi laø voâ minh

söû? Khi laïc dieät, khoå dieät, öu hyû ñaõ coù tröôùc cuõng dieät, khoâng khoå khoâng laïc, xaû nieäm thanh tònh, ñaéc ñeä Töù thieàn, thaønh töïu an truï. Ñoù laø caûm thoï khoâng khoå khoâng laïc khoâng phaûi laø voâ minh söû. Vì sao? Vì noù ñoaïn voâ minh." Öu-baø-di Tì-xaù-khö nghe xong khen raèng: "Hay thay! Hay thay! Baïch Ni sö!" Öu-baø-di Tì-xaù-khö khen xong hoan hyû phuïng haønh. Laïi hoûi raèng: "Baïch Ni sö, caûm thoï laïc ñoái ñaõi vôùi caùi gì?" Tyø-kheo-ni Phaùp Laïc ñaùp raèng: "Caûm thoï laïc laáy caûm thoï khoå laøm ñoái ñaõi." Öu-baø-di Tì-xaù-khö nghe xong khen raèng: "Hay thay! Hay thay! Baïch Ni sö!" Öu-baø-di Tì-xaù-khö khen xong hoan hyû phuïng haønh. Laïi hoûi raèng: "Baïch Ni sö, caûm thoï khoå ñoái ñaõi vôùi caùi gì?" Tyø-kheo-ni Phaùp Laïc ñaùp raèng: "Caûm thoï laïc khoå laáy caûm thoï laïc laøm ñoái ñaõi." Öu-baø-di Tì-xaù-khö nghe xong khen raèng: "Hay thay! Hay thay! Baïch Ni sö!" Öu-baø-di Tì-xaù-khö khen xong hoan hyû phuïng haønh. Laïi hoûi raèng: "Baïch Ni sö, caûm thoï vöøa laïc vöøa khoå ñoái ñaõi vôùi caùi gì?" Tyø-kheo-ni Phaùp Laïc ñaùp raèng: "Caûm thoï laïc khoå laáy khoâng khoå khoâng laïc laøm ñoái ñaõi." Öu-baø-di Tì-xaù-khö nghe xong khen raèng: "Hay thay! Hay thay! Baïch Ni sö!" Öu-baø-di Tì-xaù-khö khen xong hoan hyû phuïng haønh. Laïi hoûi raèng: "Baïch Ni sö, caûm thoï khoâng khoå khoâng laïc ñoái ñaõi vôùi caùi gì?" Tyø-kheo-ni Phaùp Laïc ñaùp raèng: "Caûm thoï khoâng khoå khoâng laáy voâ minh laøm ñoái ñaõi."

19.

Duïc söû hay tham duïc tuøy mieân. Paøli: raøgaønusaya.

20.

Nhueá söû hay saân tuøy mieân. Paøli: paæighaønusaya.

21.

Voâ minh söû hay voâ minh tuøy mieân. Paøli: avijjaønusaya.

Öu-baø-di Tì-xaù-khö nghe xong khen raèng: "Hay thay! Hay thay! Baïch Ni sö!" Öu-baø-di Tì-xaù-khö khen xong hoan hyû phuïng haønh. Laïi hoûi raèng: "Baïch Ni sö, voâ minh ñoái ñaõi vôùi gì?" Tyø-kheo-ni Phaùp Laïc ñaùp raèng: "Voâ minh laáy minh laøm ñoái." Öu-baø-di Tì-xaù-khö nghe xong khen raèng: "Hay thay! Hay thay! Baïch Ni sö!" Öu-baø-di Tì-xaù-khö khen xong hoan hyû phuïng haønh. Laïi hoûi raèng: "Baïch Ni sö, minh ñoái ñaõi vôùi gì?" Tyø-kheo-ni Phaùp Laïc ñaùp raèng: "Minh laáy Nieát-baøn laøm ñoái." Öu-baø-di Tì-xaù-khö nghe xong khen raèng: "Hay thay! Hay thay! Baïch Ni sö!" Öu-baø-di Tì-xaù-khö khen xong hoan hyû phuïng haønh. Laïi hoûi raèng: "Baïch Ni sö, Nieát-baøn ñoái ñaõi vôùi caùi gì?" "Tyø-kheo-ni Phaùp Laïc ñaùp raèng: "OÂng22 muoán hoûi nhöõng vieäc voâ cuøng, nhöng vieäc oâng hoûi khoâng theå cuøng taän giôùi haïn cuûa toâi ñöôïc. Nieát-baøn khoâng coù ñoái ñaõi. Nieát-baøn khoâng coù quaùi ngaïi, vöôït qua quaùi ngaïi, dieät tröø quaùi ngaïi, do nghóa naøy neân toâi theo Theá Toân haønh phaïm haïnh." Baáy giôø Öu-baø-di Tì-xaù-khö, khi nghe Tyø-kheo-ni Phaùp Laïc noùi, kheùo leùo thoï trì, tuïng taäp, roài töø choã ngoài ñöùng daäy, cuùi ñaàu leã döôùi chaân Tyø-kheo-ni Phaùp Laïc, ñi nhieãu ba voøng roài lui veà. Baáy giôø Tyø-kheo-ni Phaùp Laïc sau khi tieãn Öu-baø-di Tì-xaù-khö ñi caùch ñoù khoâng laâu, ñeán choã Phaät, cuùi ñaàu leã döôùi chaân Phaät, roài lui ñöùng moät beân, ñem heát nhöõng ñieàu thaûo luaän cuøng

Öu-baø-di Tì-xaù-khö baïch laïi vôùi Phaät, chaép tay thöa raèng: “Baïch Theá Toân, con noùi nhö vaäy, ñaùp nhö vaäy, khoâng vu baùng Theá Toân chaêng? Noùi chaân thaät, noùi nhö phaùp, khoâng coù traùi nhau, khoâng coù tranh caõi, nhaàm laãn chaêng?” Theá Toân ñaùp raèng: “Naøy Tyø-kheo-ni, ngöôi noùi nhö vaäy, ñaùp nhö vaäy, khoâng vu baùng Ta, ngöôi noùi chaân thaät, ngöôi noùi nhö phaùp, noùi theo thöù lôùp cuûa phaùp. Ñoái vôùi nhö phaùp, khoâng coù choáng traùi nhau, khoâng tranh, khoâng loãi vaäy. Naøy Tyø-kheo-ni, neáu Öu-baø-di Tì-xaù-khö ñeán hoûi Ta, Ta cuõng baèng nhöõng vaên cuù nhö vaäy, Ta cuõng traû lôøi Öu-baø-di Tì-xaù-khö baèng nghóa naøy, baèng vaên cuù naøy. Naøy Tyø-kheo-ni, nghóa naøy ñuùng nhö ngöôi ñaõ noùi, ngöôi cöù nhö vaäy maø thoï trì. Vì sao, nhöõng lôøi naøy töùc laø giaùo nghóa vaäy.” Phaät thuyeát nhö vaäy, Tyø-kheo-ni Phaùp Laïc vaø chö Tyø-kheo nghe Phaät thuyeát, hoan hyû phuïng haønh.

22. Haùn: quaân Coù theå nam, coù theå nöõ. Coù söï baát nhaát veà phaùi tính nhaân vaät trong baûn Haùn. Paøli: avuso.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.